

Leah Hager Cohen

Niets dan de wereld

Karakter Uitgevers B.V.

Inhoud

I

Perdu 11

II

Dennis 173

III

Kitty 211

IV

Fred 247

V

De zaak zelf 307

Dankbetuiging 335

I

PERDU

1

Ik ben altijd al verzot geweest op verhalen. Fred en ik allebei. Als ik voor de rechter zou moeten verschijnen, zou dat het eerste zijn wat ik zou bekennen: hoe snel ik ze altijd omarmde, verhalen, met hun betreuenswaardige helderheid. Als een doos van de bakker die overdreven goed is dichtgemaakt, met een rood-wit lint eromheen.

Het tweede wat ik zou bekennen: dat ik verantwoordelijk ben voor Freds verzotheid en dat hij derhalve onschuldig zou moeten worden bevonden.

O, Fred. O, Freddy.

Ik zou met alle plezier uitweiden. Zo gedetailleerd als maar nodig zou zijn. Ik zou beschrijven waar het begon, op de grijze gebloemde bank waar we vaak zaten, half weggezakt in de kussens. Ik heb die bank al meer dan tien jaar niet gezien, maar kan me er nog alles van herinneren: hoe koel die was tegen onze blote huid, glimmend waar de bekleding aan het verslijten was en pluizig op de armleuningen waar de stof al rafelde. Daarover zou ik getuigen, de vruchtbare bodem waarin onze voorliefde wortel schoot.

Maar kijk. Nu al hef ik vertwijfeld mijn armen. Dit is immers ook niet meer dan een verhaal, het verhaal waarin Ava schuldig is en Fred onschuldig. Hoe gretig nemen de woorden hun vorm aan, kringelen ze zich rond een star lattenwerk van betekenis als de krullende ranken van een of andere plant; in feite zoals de wirwar van schrale klimoptakken voor het raam van deze kamer die niet mijn

kamer is maar aan mevrouw Tremblay toebehoort, die niet blij is dat ze hem aan me heeft verhuurd.

De dunne takken van de klimop die zich in een verward netwerk aan het scherm vastklampen, zetten zich op dit moment schrap tegen striemende wind en geselende regen; alsof ze proberen te illustreren wat ik bedoel, of beter gezegd wat mijn probleem is: het simpele gevaar van verhalen, hun zelfklevende betovering. De manier waarop een verhaal, als het je eenmaal in zijn greep heeft, het uitzicht wegneemt.

Ik hoor mevrouw Tremblay nu beneden rondlopen in haar keuken. Elk geluid dat ze maakt, hoe onschuldig het feitelijk ook mag zijn – de kraan die wordt open- en dichtgedraaid, het piepen van een kastdeurtje, het kletteren van een metalen pot – klinkt verwijtend. Toen ze me gisteren de kamer verhuurde was ze vriendelijk genoeg, maar toen ik eerder vanochtend naar beneden ging voor het ontbijt dat bij de kamerprijs is inbegrepen, gedroeg ze zich veel afstandelijker. Ik moet wel aannemen dat ze in de tussentijd meer te weten is gekomen over wie ik ben.

Fred en ik hebben niet dezelfde achternaam. De zijne is nog steeds Robbins, maar ik ben een Manseau sinds ik bij ons huwelijk Dennis' achternaam heb aangenomen. Waarom, en met hoe weinig consideratie, heb ik in vredesnaam de mijne opgegeven? Ik zat destijds gewoon vol ongeduld om de dracht van een gehuwde vrouw aan te trekken. Ava Manseau. Alsof ik een verkleedspelletje deed, dacht ik, al was ik op mijn vijftiengste natuurlijk geen kind meer en had ik de beslissing met meer overweging en minder haast moeten nemen. Maar met zijn weerklank van *trousseau* leek de naam te golven en deinen als de crèmekleurige organza van de denkbeeldige japon die ik minstens tien keer ontwierp en veranderde in de weken voor onze trouwdag, waarop ik in werkelijkheid een mouwloze witte hemdjurk uit een tweedehandswinkel droeg. Ook was ik

in de veronderstelling dat ik daarmee iets deed wat mijn aanstaande echtgenoot een plezier zou doen. Ik was vreselijk gretig, vreselijk ongeduldig om mijn bereidheid me aan te passen te bewijzen. Later stond ik mezelf toe te beseffen – te bekennen – dat ik hem dat verlangen onterecht had toegeschreven. Het heeft Dennis nooit iets uitgemaakt of ik zijn naam aannam of niet.

De verschillende achternamen verklaren waarom mevrouw Tremblay het verband niet legde – noch op maandag toen ik belde voor de kamer, noch gisteren toen ik na een rit van acht uur vanuit Freiburg hier in Perdu bij haar op de stoep stond, ‘zo ver naar het noorden dat je Canada bijna kunt zien liggen als je naar buiten kijkt’, zoals ze op ingestudeerd klinkende toon en vergezeld van een handgebaar naar het door klimop verstikte raam verkondigde – hoewel Fred toch veel op het nieuws is geweest. Ze heeft een soort platgewalst accent. ‘Canada’ wordt uitgerekt tot ‘Kyaneda’ en ‘ver’ wordt bijna ‘ve-er’. Na een korte rondleiding, waarbij ze me de badkamer met roze toiletbril en bijpassende vloermat wees, en de oude zwarte druktoetstelefoon op een standaard boven aan de trap (‘Uw mobiele telefoon zal het wel niet doen. In het dorp misschien wel, maar hier achteraf hebben we geen ontvangst’), accepteerde ze mijn cheque voor een verblijf van een week, 196 dollar, uitgeschreven aan mevrouw Oliver Tremblay. Ze nam de tijd om hem door te lezen voordat ze hem in de zak van haar vest van gekookte wol stopte. Ik denk dat ze weduwe is.

De novemberregen slaat schuin tegen de ruit en veroorzaakt een craquelépatroon. Hoe komt het toch dat extreem weer je het gevoel geeft dat je terug bent gereisd in de tijd? Alsof er in het verleden op de een of andere manier meer weer was; alsof het weer een van de dingen is die in de moderne tijd zijn teruggelopen of verkommerd. Het regende ook toen ik gisteren arriveerde, maar minder hevig dan nu, de druppels zo klein alsof ze door kaasdoek waren geperst.

Dat was echter genoeg geweest om het pad van flagstones glad te maken, en toen ik nadat mevrouw Tremblay mijn cheque had aangenomen terugliep naar de auto om mijn koffer te pakken, gleed ik uit. Het ene moment liep ik nog vol vertrouwen op beide benen, het volgende gleed mijn rechtersvoet naar voren en sloot mijn linkersvoet daar niet meer voldoende bij aan om me rechtoverreind te houden. Eén langdurig moment leek de grauwgrijze wereld vol kleur en rook ik een zweem van iets scherp en sterks: citroenen, uien. Zwaaiend met mijn armen slaagde ik erin weer rechtop te komen, maar dat vreemd stimulerende moment van onbalans is me bijgebleven. Toen ik gisteravond probeerde in te slapen speelde het voorval diverse keren door mijn gedachten en elke volgende keer leek het in plaats van steeds beangstigender alleen maar mooier en lichter, en ten slotte bijna aangenaam, als een droom over vliegen.

De regen klettert nu echt neer. Ik heb zin in een kop thee – het ontbijt is al uren geleden – maar hoewel mevrouw Tremblay me gisteren het dienblad heeft aangewezen dat ze voor gasten in de keuken heeft klaarstaan en dat gevuld is met Tetley-thee, Swiss Miss-chocomel en zakjes kunstmatige zoetstof en koemelkvrije room, zie ik ertegenop naar beneden te gaan. Toen ik maandag thuis in Freyburg naar overnachtingsmogelijkheden zocht, leek een pension gezelliger dan een motel, nog afgezien van het feit dat het goedkoper en gemakkelijker was, want het dichtstbijzijnde motel dat ik kon vinden was meer dan vijfendertig kilometer bij Fred vandaan, maar ik had me er toch iets anders bij voorgesteld dan dit houten huis met zijn gebeitste gevelbetimmering dat aan de voorkant hoger is dan aan de achterkant en dat stoïcijns pal langs de kant van de provinciale weg staat. Ik had me iets voorgesteld met meer dan één gastenkamer, met een stuk zeep op de gastenwastafel dat niet al half opgebruikt was en vol barsten zat en met een eigenares die het niet ongelegen kwam dat ze, nou ja, een gast had.

Niet dat ik hier vastzit. Ik heb de auto en zou naar het dorp kunnen rijden. Dat is geen aanlokkelijk vooruitzicht. Zes kilometer in de stromende regen over een slingerende eenbaansweg en dan de eenzame eettent waar ik gisteren heb gegeten. Dat is het dorp, voor zover ik weet: een eettent, twee bars, drie kerken, een handvol winkeletalages, een dozijn naambordjes aan veranda's – tandarts, chiropractor, hondentrimmer, belastingadviseur – en achter de rij oude bakstenen gebouwen die langs de hoofdweg staan een smalle, stinkende rivier die een watermolen aandrijft en de kleur heeft van een paperclip.

Trouwens, wat zou ik moeten doen als ik eenmaal daar was? Op een met vinyl beklede kruk aan de bar naar het gebak achter glas gaan zitten turen terwijl ik zelf continu bekeken word door de andere klanten, die op z'n minst zouden weten dat ik 'van ver' kom, ook al weten ze niet precies wat me hierheen heeft gebracht. Ik zou natuurlijk een beker thee kunnen vragen om mee te nemen. En wat dan? In de auto opdrinken. Achter de ondoorzichtige waterval op de voorruit, onder de regen die met z'n piepkleine vuistjes op het dak roffelt. Of ik zou hierheen terug kunnen rijden en de thee meenemen naar de steriele rust van deze hoekige kamer onder de dakbalken. Dat zou mevrouw Tremblay vast heel raar vinden.

Ze heeft het figuur, zo viel me op, van een aubergine en haar mond lijkt voortdurend getuit, met lippen die naar voren steken alsof ze een zuurtje omsluiten. Ze zou opkijken van – waarvan, haar strijkgoed, haar spaarzegeltjes, haar borduurwerk? Dan zou ze me binnen zien komen met mijn papieren bekertje, de schouders van mijn jas donker van de regen, en er opnieuw spijt van hebben dat ze mijn cheque heeft aangenomen.

Ik steek mijn hand in mijn tas en pluk er de gescheurde envelop uit waarop ik de contactinformatie van de toegewezen advocaat heb geschreven en het tijdstip waarop hij me kan ontvangen: vier uur

vanmiddag. Hij heeft zo'n omgekeerde naam – Bayard Charles – wat erg advocaatachtig en formeel aandoet. Zijn kantoor staat niet in Perdu, maar in Criterion, de districtshoofdstad. Ik heb besloten een vol uur de tijd te nemen om er te komen; dat houdt in dat ik nog steeds drie uur moet zien door te komen voor ik vertrek, en de weersomstandigheden spannen samen om me hier te houden.

Dus blijf ik, zonder thee, in de kille slaapkamer zitten waarvan ik vermoed dat die van een dochter of zoon is geweest, maar waarin elke aanwijzing daaromtrent ontbreekt. Het is een geslachtloze ruimte, teruggebracht tot het strikt noodzakelijke met een paar ongeregelde pogingen tot versiering: een verbleekte poster van geraniums boven het bed; een verbleekte poster van een schuur en een silo aan de muur ertegenover; een stoffige vetplant in een plastic pot op het rotantafeltje bij het raam waar ik zit, met het schrijfboek dat Kitty me heeft gegeven ongeopend op mijn schoot. Ik heb een brandplek op het tapijt bij het dressoir ontdekt, resten plakband op het plafond en een grote rechthoek behang van een diepere tint blauw dan de rest. Zelfs de gebreken zijn onbetekenend, nietszeggend.

Ik zou niet kunnen zeggen hoeveel littekens ons eigen huis heeft opgelopen. Ik denk niet alleen aan die welke wij (en dan bedoel ik voornamelijk Fred) het hebben toegebracht, maar ook aan degene die we hebben geërfd, merktekens achtergelaten door mensen die we nooit hebben ontmoet, en die we net zo goed hebben leren kennen als de sproeten, moedervlekken, bobbel en kuilen van ons eigen lichaam. Toen ik klein was en de verschillen tussen vertrouwd en niet-vertrouwd nog niet vaststonden, kwam ik bij de verkenning van mijn lichaam soms iets tegen wat vreemd leek of iets wat zelfs tégen me leek te zijn, vijandig. Ik herinner me dat ik op een middag toen ik mezelf in de badkamerspiegel stond te bestuderen op de onregelmatige topografie van de onderkant van mijn tong stuitte.

Donker geaderd en op groteske wijze aan het onderste deel van mijn mond verankerd door een wiebelende roze kluister; ik walgde ervan, van dit vreselijk onhandelbare ding dat deel van mij uitmaakte.

Evenzo herinner ik me ontdekkingstochten door ons huis die me op plekken brachten die zo afgelegen, mysterieus en vaag bedreigend aanvoelden als om het even wat in mijn onheilspellendste dromen: het vreemd uitgegutste deel van de trapleuning boven, die eruitzag alsof er een hap uit was genomen; de bobbel ter grootte van een soepbord op de muur van de woonkamer, die leek te bewijzen dat ons huis ooit met een kanon was beschoten; de poot van onze salontafel, die bedekt was met rijen gelijkmatig verdeelde krassen, alsof iemand – of iets – die er met een vork of een stel aangescherpte nagels in had gekerfd.

Maar daar ga ik weer. Nog meer bewijs van mijn onvermogen om ergens aan te denken zonder het verhaal erachter als een noodzakelijke macht, een doorslaggevend gewicht erbij te verzinnen.

Mevrouw Tremblay heeft het wellicht toch goed bekeken met deze gastenkamer. Ontdoe het vertrek van elk kruimeltje geschiedenis; verwijder elk suggestief overblijfsel. Voed het vermoeide brein van de reiziger niet, maar laat het vasten. Tabula rasa: de attentste vorm van gastvrijheid.

Voor mij werkt dat niet. Bij gebrek aan materiaal van buitenaf keert mijn brein terug naar het slib dat het al met zich meedraagt. Deze kamer zonder enige nuance stort me alleen maar dieper in mijn eigen gedachten, die volkomen – tot op het bot zelfs – doordrongen zijn van Fred.

Voordat ik gisteren naar mevrouw Tremblay ging, ben ik naar het gebouw gaan kijken; lang, geel en laag, vele honderden meters van de weg af geplaatst. Ik realiseerde me pas dat ik had aangenomen dat er een hek omheen zou staan toen ik zag dat dat niet zo was. In het schuin vallende licht van de late namiddag, onder de ruige, laag-

hangende lucht die stijf stond van het vocht had de golvende grasvlakte tussen de weg en het gebouw de saaie kleur gehad van de zee op een nevelige dag. Kleine heuveltjes deden dienst als golven en gaven het gebouw iets van een schip. Ik reed voorbij, keerde om en reed terug, langzaam, me vaag bewust van de mogelijkheid dat dit verdacht zou overkomen als er soms iemand stond te kijken, maar er keek niemand. Ik zag geen beweging, geen personen, geen auto's, zelfs geen licht achter de smalle ramen. Alleen het bouwsel zelf, een vlaggenmast met het vereiste vaandel eraan, dat donker neerhing in de regen, en een bochtige weg die naar de ingang moet hebben geleid, maar die werd uitgewist door het hoge gras dat hem voorbij de eerste heuvel verzwolg.

Ik had evengoed echt naar de oceaan kunnen staan kijken, want er rees een gevoel van zeeziekte naar mijn keel op... te weten dat Fred daarbinnen was, dat ik zo dicht bij hem was en hem toch niet kon zien of zelfs maar kon laten weten dat ik hier was.

Ik mag niet naar binnen.

Nieuwe gevangenen hebben recht op één bezoek-zonder-fysiek-contact van een kwartier van een persoon naar keuze in de eerste vierentwintig uur na hun aanhouding. Dat tijdvenster was echter gisterochtend al verstreken voordat ik hier kon zijn. Ik ontdekte die regels toen ik maandag op de website keek nadat ik had gehoord dat hij van het ziekenhuis was overgebracht naar de districtsgevangenis. Naar wat ik te weten ben gekomen, of beter gezegd wat Dennis – die niet alleen veel beter met internet overweg kan dan ik en bovendien minder uit het lood geslagen was door dat nieuws – te weten is gekomen en aan mij heeft doorgegeven, mag Fred vanaf nu twee keer per week een uur bezoek ontvangen, op alle dagen behalve dinsdag en woensdag. Alleen in de weekends wordt het bezoek ingedeeld naar de eerste letter van de achternaam van de gevangene, waarbij de tweede helft van het alfabet op zondag valt.

Ook alleen in de weekends is een bezoek van twee uur toegestaan indien de bezoeker minstens honderdvijftig kilometer heeft afgelegd, enkele reis, van huis naar de gevangenis (bewijs van waar je woont is vereist). Daarmee heeft de gevangene dan echter wel in één keer zijn bezoektijd voor een hele week opgebruikt. Bezoek moet van tevoren worden aangemeld, via de telefoon of persoonlijk bij de bewaker bij de ingang, van maandag tot vrijdag tussen vier uur 's middags en negen uur 's avonds, of zaterdag en zondag tussen acht uur 's ochtends en twee uur 's middags. Ik heb nog niet kunnen vaststellen hoe lang van tevoren 'van tevoren' betekent. En dat alles, zo ontdekte ik uiteindelijk, doet nu hoe dan ook niet ter zake, omdat de namen van bezoekers eerst op een bezoekerslijst geplaatst moeten worden voordat hun aanvraag kan worden verwerkt.

'Hoe kom ik op die lijst?' vroeg ik toen ik eindelijk een persoon aan de lijn kreeg.

'De gevangene moet uw naam erop zetten.' Een rookster van middelbare leeftijd, haar stem kortaf en verveeld tegelijk.

'Hoe kan ik aan hem doorgeven dat hij me erop moet zetten? Hij zal het niet weten... We hebben niet...'

'Dat kunt u hem aan de telefoon vertellen.'

'Kan ik hem bellen?' Wat een opluchting. 'Is dat een ander nummer, of kunt u me met hem doorverbinden?'

Een zucht. Daarna: 'Gevangenen-kunnen-niet-woorden-gebeld. Zekrijgen-dagelijks-tijd-om-te-bellen-en-dan-kan-hij-u-bellen. Het-is-een-collect-call-en-u-moet-thuis-zijn-om-de-kosten-te-accepteren.'

'En als hij niet belt?'

Stilte. Toen: 'Mevrouw... u kunt hem een brief schrijven.' Voor ik ernaar kon vragen noemde ze het adres en het had de eed van trouw kunnen zijn, zo vlot kwam het eruit. Ik moest heel snel een potlood zoeken en haar toen vragen het te herhalen.

Ik heb een brief naar je op de post gedaan, Fred, voordat ik maandagavond naar bed ging. Ik liep over het zandpad naar de weg, een wandeling die jij en ik vele malen hebben gemaakt, jij met een lange stok in je hand waarmee je tegen de stammen van de bomen tikte die we passeerden. Ik stopte hem in de brievenbus en draaide de rode vlag omhoog. De brievenbus die daar nu alleen staat, maar ooit tussen een rijtje andere brievenbussen stond, als plompe kippen van metaal, die jij liet kakelen en snateren door in een aritmisches ritme met je stok op hun zilverkleurige ruggen te tikken. Ik neem aan dat je mijn brief nog niet kunt hebben ontvangen.

En waar ben je, Fred, op deze doorweekte novemberochtend, acht dagen nadat ze met de zoektocht zijn gestart, vijf dagen nadat ze je hebben gevonden, vier dagen nadat ze de jongen hebben gevonden die je volgens hen mee de bossen in hebt genomen? Je bent een kilometer of zes bij me vandaan, dichterbij dan we in bijna twee jaar zijn geweest. Maar waar ben je precies in dat lange, gele bakstenen gebouw? Achter een van de ramen misschien, waar ook de schuin vallende regen tegenaan slaat, naar buiten kijkend in de duisternis halverwege deze ochtend? Wat zou je zien voorbij de regenbui? De jongen? De jongen wiens enige beeltenis die ik heb gezien de schoolfoto van de zesde klas is die in alle kranten heeft gestaan en in alle nieuwsuitzendingen op televisie te zien was, een bijna generiek beeld van een jongen in een rood met blauw rugby-shirt die toch iets verontrustend vertrouwds had: het onverzorgde donkere haar en de volle wangen, de glimlach net breed genoeg om de vrijmoedig vooruitstekende boventanden te onthullen. Die tanden geven hem niet zozeer iets van een konijn als wel iets dappers. Is dat hoe hij op jou overkwam? Dapper.

Zoals jij altijd dapper was. Weet je dat nog, hoe dapper je was in de tijd dat we in de bossen ons eigen spel speelden?

Maar misschien zie je op dit moment wel iets heel anders voorbij

de drijfmatte ruit waarvan het uitzicht wordt uitgewist door een netwerk van beekjes, en vervangen door beelden van wat het ook is dat je met een ander kind in andere bossen hebt gedaan. Is dat wat je ziet, niet de jongen zelf, maar de fases van de gebeurtenis zoals die zich ontvouwde? Zie je die stappen in gedachten weer voor je? Wat voor stappen zijn het, Fred? Ik moet het weten. Leg je het me uit wanneer je me ziet?

Of misschien concentreer je je niet op de gebeurtenis zoals die heeft plaatsgevonden, maar zoals je had bedoeld dat die zou plaatsvinden. Wat je bedoeling geweest is weet ik niet, alleen dat die anders was, anders moet zijn geweest dan wat er uiteindelijk is gebeurd. Zoveel is zeker. Zoveel weet ik nog steeds heel stellig over jou. Jij bent geen plannenmaker, geen roofdier. Juist jij – die de kans kreeg op te groeien tot een natuurlijk mens, die niet in een mal werd geperst – bent toch, zoals onze ouders het zouden zeggen, niet bij machte kwaad te doen?

Ik kan het niet laten me voor te stellen dat je wanneer je door je eigen raam naar het woelige duister van deze ochtend kijkt, misschien mij ziet. Is het mijn ego dat me aan je verbindt, dat maakt dat ik zie dat jij mij ziet? Naast jou, voor jou, op de gebloemde bank, naast je bed geknield, over je heen gebogen terwijl je in de bossen op de betonnen plaat ligt, je bij de hand nemend, ergens heen voerend.

Is het schuldgevoel?

Freddy, kom. Hoe vaak heb ik je aangespoord, aan je pols getrokken, je aan je elleboog meegesleurd, zelfs met het risico je van streek te maken? Want iedereen wist dat je het niet fijn vond aangeraakt te worden. Ik raakte je evengoed aan, en jij stond dat toe. Soms. Mij stond je het vaker toe dan anderen. Ik was je grote zus. Ik kon je hand vastpakken, je duim uit je mond trekken, de stok uit je vuist wurmen. *Freddy, kom op. We gaan.* Ik kon je mee de bossen

in nemen, naar ons speciale plekje. Je in satijn kleden. Je ogen toedekken. In je vinger prikken.

Maar dat heb ik nooit gedaan; in je vinger prikken. En Kitty ook niet. Dat is iets wat we nooit hebben gedaan.

Of zijn het onze ouders die je voor je ziet wanneer je naar buiten kijkt? Ik zie ze vaak, en altijd samen. Zelfs wanneer ik ze fysiek van elkaar gescheiden zie, blijven ze toch altijd door een onzichtbare draad met elkaar verbonden. Je kon hem voelen, flexibel en sterk, die draad die hen bijeenhield, bij elke oppervlakkige onenigheid toch eeuwige bondgenoten.

Meestal zie ik ze bij elkaar. Op de voorstoelen van de auto, hun achterhoofden in silhouet tegen de voorruit afgetekend, dat van haar pakweg tien centimeter hoger dan het zijne. Op de gebloemde bank, haar voeten op zijn schoot, hun stemmen boven ons mompelend terwijl wij speelgoedautootjes om de schoenen van onze vader heen manoeuvreerden. Ik zie dat ze zich afwenden van ongeacht welk gesprek ze voeren om van verstrooide afstand naar ons te kijken, van hoog in de ether, waar ze rondzweven in de ijle atmosfeer van hun gedachten, hun filosofie. Boven ons hoofd hangend als uit één vel knutselpapier geknipte poppetjes, de handen ineengeslagen op de vouw, hun vrije handen uitgestoken alsof ze ons naderbij wenken. Maar kan dat gebaar niet net zo gemakkelijk als afwerend worden geïnterpreteerd, de handen gebogen bij de pols, ons gebiedend zelfstandig te zijn?

Daar zijn we wel in geslaagd, Fred, jij en ik. We waren zelfstandig, bewoonden ons huis als twee kleine volwassenen, of nee, als dwergen, compacte aardgebonden wezens, die zich op eigen houtje verborgen, verscholen en op verkenning uitgingen. We doorzochten elke hoek van ons huis op mysteries, op schatten. Is dat wat je ziet op het ondoorzichtige oppervlak van je natte vensterruit? Ons huis, met z'n zachte grenenhouten vloeren waar zo gemakkelijk afdruk-

ken in kwamen (de vele afdrukken bijvoorbeeld van jouw beukende vuisten en hakken tijdens je veelvuldige woedeaanvallen, of de deuken die je maakte terwijl je met bouwsteentjes of met de botte kant van een botermes onregelmatige ritmes tikte); met z'n potplanten, zo vreselijk gezond, met ranken die in het wilde weg over boekenplanken en vensterbanken en zelfs over de vloer kronkelden; met z'n scheve deur- en raamkozijnen, allemaal net een beetje uit het lood, een beetje krom, zodat niets ooit precies recht hing?

Als we genoeg kregen van ons huis, gingen we naar buiten – en Kitty ging dan vaak met ons mee – en stroopten we de verwilderde wei en de ruige bossen af. We beperkten ons niet tot de bossen zoals we die aantroffen, maar verzonnen daarin een rijk voor onszelf, een plek waar niemand anders van op de hoogte was, die niemand kon binnendringen of zelfs maar kon zien. Die plek lag op nog geen kilometer van ons huis vandaan, maar was onbereikbaar voor anderen. Ook wij waren daar buiten bereik. We deden zoals ons was opgedragen: we gedroegen ons zelfstandig in dat rijk.

Misschien is dat wat je ziet wanneer je uit je getraliede raam kijkt – want ik ga ervan uit dat het tralies heeft; ik zie het voor me met tralies; dat detail heb ik verzonnen – en door zilverkleurige strepen regen tuurt die je herinneringen boven brengen met de haperende flikkering van een oude filmprojector. Misschien zie je wat ik nu zie terwijl ik zit te schrijven: Batter Hollow met z'n vijf niet bij elkaar passende huizen en de rafelige dennen erachter, die zich dicht tegen elkaar over vele hectares uitstrekten, en wat wij daar buiten creëerden, Fred – jij, Kitty en ik.